

RENO-VEST IKS
Postboks 559
8401 SORTLAND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Tilde Nygård, 75531566

Oversendelse av tillatelse til virksomhet etter forurensingsloven for Reno-Vest IKS

Fylkesmannen i Nordland viser til søknad fra Reno-Vest IKS datert 19.02.2020 om tillatelse til å deponere PFAS-holdige masser ved deponiet på Bremnes, og oppdatering til søknad av 28.05.2020, og tilhørende kommunikasjon i saken.

Vedtak

Fylkesmannen gir Reno-Vest IKS tillatelse til virksomhet etter forurensingsloven. Tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt.

Tillatelsen gjelder fra 01.08.2021.

Tillatelsen gjelder:

- Egen celle på ordinært deponi for deponering av PFAS-holdige gravemasser og tørrstoff fra boreavfall. Det kan deponeres inntil 50 000 tonn PFAS-holdige masser i året, med en total ramme på 50 000 tonn.

Tillatelsen til å deponere PFAS-holdige masser er gyldig i to år frem til 01.08.2023.

Tillatelsen er gitt etter forurensningsloven § 11, jf. § 16 og § 29.

Reno-Vest IKS skal betale et gebyr for Fylkesmannens saksbehandling. Gebyret fastsettes til 66 600 kroner. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning
Oppfyllings- og driftsplan	Før oppstart	Punkt 3.4 i tillatelsen
Oversiktskart over anlegg, rør, prøvetakningspunkter osv.	Før oppstart	Punkt 1.4 i tillatelsen
Overvåkningsprogram	Før oppstart	Punkt 12.1 i tillatelsen
Årsrapportering	1. mars årlig	Punkt 11.5 i tillatelsen
Miljørisikoanalyse	Før oppstart	Punkt 10.1 i tillatelsen
Tiltaksgrenser for sigevann	31.12.2021	Punkt 13.1 i tillatelsen
Utredning av utslipp av prioriterte miljøgifter	31.12.2021	Punkt 13.2 i tillatelsen
Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann	31.12.2021	Punkt 13.3 i tillatelsen

Bakgrunnen for saken

Reno-Vest IKS har søkt om:

- Tillatelse til mottak og deponering av 50 000 tonn PFAS-holdige masser i egen celle på ordinært deponi

Reno-Vest har i dag tillatelse til å deponere ordinært avfall på Bremnes. I tillegg har bedriften et komposteringsanlegg på området.

Bedriften opplyser om at de har fått flere henvendelser om deponering av PFAS-holdige masser ettersom det foregår flere prosjekter med opprydding av PFAS-forurenset grunn. Det er få deponier i Norge i dag som har tillatelse til å motta PFAS-forurenset masse. Tiltaket Reno-Vest planlegger innebærer rensning og overvåkning av sigevann fra spesiell deponicelle ved det ordinære deponiet på Bremnes. Bedriften har egen kai ved deponiet, og skriver i søknaden at ved bruk av båt vil transporten av massene skje på en rasjonell og kostnadmessig effektiv måte og det vil spare mange vogntog på allerede hardt belastede vegstrekninger i regionen.

Miljødirektoratet har i 2020 gitt fylkesmannsembetene oppdrag om å vurdere hvilke deponi som er egnet for å ta imot masser fra behandling av borekaks og slop som inneholder lave konsentrasjoner av PFAS og revidere tillatelsene ved behov. Fylkesmannen har tatt initiativ til å inkludere deponering av slike masser i tillatelsen.

Perfluorerte forbindelser og deponering

Per- og polyfluorerte alkylstoffer (PFASer) er stor gruppe organiske, fluorholdige forbindelser. Flere PFASer er oppført på norske myndigheters prioritetsliste:

PFOS (2002), PFOA (2007), C9-PFCA–C14-PFCA (2014), PFHxS (2017), PFBS (2019), PHxA (2020), og HFPO-DA (2020).

Utfordringer ved deponering av masser som inneholder perfluorerte stoffer er at PFASer vil i mange tilfeller oppføre seg annerledes enn andre organiske miljøgifter når de legges på et deponi. Stoffene er svært mobile og stabile og bindes i liten grad til jord og løsmasser. Dette gjør at de vil kunne lekke ut fra deponier der utformingen ikke tar hensyn til stoffenes spesielle egenskaper.

Når PFOS og PFOA slippes ut i naturen, brytes de ikke ned, men bioakkumulerer i organismer. Dette gjør at stoffene vil øke i konsentrasjon oppover i næringskjeden. Grenseverdier (EQS-verdier) settes derfor lavt i vann for å beskytte både mennesker og toppredatorer for sekundærforgiftning. Mange av de andre PFASene er også i liten grad nedbrytbare, eller brytes ned til PFOS eller PFOA.

Det er flere store opprydningsprosjekter på gang i områder med bekreftet PFAS-forurenset grunn. Deponier som med hensyn til utforming og driftsmåter ikke er tilpasset mottak og deponering av disse stoffene, vil i verste fall føre til en større spredning av stoffene til naturen enn det som var påtenkt når massene (som et miljøtiltak) ble gravd vekk.

Reno-Vest opplyser at deponicellen for PFAS-holdige masser vil oppfylle de krav som Miljødirektoratet har anbefalt Fylkesmannen å sette i tillatelser for deponering av PFAS-holdige masser:

- Egne celler for PFAS-masser og avmerking på kart
- Ekstra bunn- og sidetetting i slike celler
- Egen sigevannsopsamling og -rensing for disse cellene
- Trinnvis avslutning med tett membran, ev. også krav om hvor lenge deponicellen kan være åpen og i bruk
- Revidert overvåkningsprogram for å avdekke eventuell utlekking av PFAS-stoffer

Lovgrunnlag

Forurensningsloven

Når Fylkesmannen vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

I henhold til forurensningsloven § 29 er det krav om anlegg for behandling av avfall som kan medføre forurensning eller virke skjemmende. Bestemmelsen om avfallsanlegg referer til forurensningsloven § 11, og medfører at virksomhet som driver avfallsanlegg må ha egen tillatelse til dette. Det samme gjelder den som skal drive deponi for avfall, jf. avfallsforskriften § 9-7.

Fylkesmannen har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for avfallsanlegg og deponering av avfall, jf. rundskriv T-3/12 pkt. 2.2 og 3.2.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Fylkesmannens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Fylkesmannen treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Forurensningsforskriften kapittel 36

EUs industriutslippsdirektiv (IED) er tatt inn i norsk rett, blant annet i forurensningsforskriften kapittel 36 med vedlegg. Dette innebærer at Fylkesmannen skal sørge for at bedrifter med tillatelse

til forurensende virksomhet bruker beste tilgjengelige teknikker (BAT) i den aktuelle bransjen og minst oppnår tilhørende utslippsnivåer (BAT-AEL).

Nasjonalt prioriterte stoffer

Forurensningsmyndighetene har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer (se vedlegg 1 i tillatelsen) slik at utslipp av slike stoffer er stanset innen 2020.

Fylkesmannens vurderinger – begrunnelse for vedtaket

Nedenfor følger Fylkesmannens vurdering av søknadene. Vilårene i tillatelsen følger så langt det er mulig Miljødirektoratets standardmal for tillatelse. Dette skal ivareta de generelle kravene til en IED-virksomhet.

I de tilfeller der det foreligger flere regelverk som omhandler samme forhold, er det de strengeste kravene som gjelder.

Generelt

I juni 2017 kom Stortingsmelding nr. 45 (2016-2017); «Avfall som ressurs - avfallspolitikk og sirkulær økonomi». Norsk avfallspolitikk skal legge til rette for høy utnyttelse av ressursene i avfallet, og trygg håndtering av farlig avfall. En forutsetning for gjennomføring av denne avfallspolitikken er at det finnes anlegg som tilbyr ulike løsninger for mottak, sortering, gjenvinning og behandling av avfall. Deponier er en nødvendig del av avfallsinfrastrukturen. Deponering av gravemasser kan gi ulemper for nærområdet i form av trafikk, støy lukt, og utslipp av støv og til vann. På den annen side er disse anleggene viktige bidragsytere for å håndtere avfall, og området er regulert til spesialområder for fyllplass og lagring og behandling av avfall. Aktivitetene som gjøres på Reno-Vest sitt avfallsanlegg per i dag, i tillegg til det som er omsøkt, vurderes å være i tråd med de nasjonale målene for avfallshåndtering.

Forholdet til plan

Etter forurensningsforskriften § 36-2 skal søknad om tillatelse inneholde en redegjørelse for forholdet til eventuelle oversikts- og reguleringsplaner. Det er en forutsetning for tillatelse fra Fylkesmannen at det omsøkte tiltaket er i overensstemmelse med kommunenes reguleringsplan, jf. forurensningsloven § 11, fjerde ledd.

Tiltaket med cellen for PFAS-holdige masser ligger på gnr. 25, bnr. 7. I gjeldende detaljregulering for Bremnes Avfallspark (vedtatt 25.09.2014) er omsøkt areal regulert til deponiområde.

Fylkesmannen vurderer at tiltaket er i tråd med gjeldende plan for området. Virksomheten må følge de reguleringsbestemmelser som foreligger og gjennomføre trafikkberegninger og eventuelle påkrevde vegtiltak før igangsettelse av tiltak som medfører trafikkøkning mellom fv. 820 og deponiet.

Tillatelsen kan ikke tas i bruk før eventuelle nødvendige tillatelser og godkjenninger er innhentet fra andre myndigheter.

Mottak og deponering av PFAS-holdige gravemasser

Det pågår flere viktige opprydningsprosjekter i områder med PFAS-forurensnet grunn, og det er behov for lovlige og trygge steder å levere massene lokalt.

Fylkesmannen har som intensjon å senere revidere Reno-Vest sin tillatelse til ordinært deponi av

01.07.2009. Det vil kreve en mer omfattende saksbehandling, og derfor vil den eksisterende tillatelsen fra 2009 for ordinært deponi fortsatt være gyldig inntil videre.

Fylkesmannen vurderer at for å sikre god og korrekt behandling av PFAS-holdige masser, herunder overvåking av alle utslipp, må det gis en totalramme for årlig deponering av PFAS-holdige gravemasser i tillatelsen og settes tilleggsvilkår for håndtering og deponering av PFAS-holdige gravemasser. På bakgrunn av sakens opplysninger gir vi midlertidig tillatelse i to år til å ta imot og deponere inntil 50 000 tonn PFAS-holdige masser. Vi anser at dette er et pilotforsøk i storskala håndtering av masser med slik forurensning. Det betyr at det gis midlertidig tillatelse med gitte vilkår og det settes krav til rapportering om funksjonaliteten til cellen og sigevannrensingen. Skulle det vise seg at utslippene er større enn forventet vil Fylkesmannen kunne pålegge endringer og eventuelt fjerning av massene og levering til annen type behandling jf. forurensningsloven § 18 første ledd punkt 1.

Mivanor skal være leverandør av renseløsningen for sigevannet fra PFAS-cellen. Det er det samme firmaet som har levert renselanlegget til Reno-Vest sitt eksisterende deponi. Rensingen består av en forbehandling som skal rense for olje, tungmetaller og organiske miljøgifter, som PAHer og TBT, før vannet går videre til rensetrinnet som skal rense for PFASer.

Mivanor har lagt frem resultater fra forsøk, inkludert langtidstester, på sigevann fra PFAS-holdige jordmasser fra Bodø lufthavn. Disse viser renseseffekt for alle PFASer det ble testet for, herunder PFOS og PFOA, 8:2 FTS, og 6:2 FTS (som var tilsetningsstoff i brannskum som ble brukt ved Avinors lufthavner i perioden 2001-2011).

Fylkesmannen vurderer at selv om PFAS-cellen og renseseffekten må vurderes fortløpende, og vi derfor ikke innvilger permanent tillatelse til de omsøkte 50 000 tonnene, er det behov for forutberegnelighet for bedriften. De 50 000 tonnene kan deponeres over ett år, om nødvendig. Vi anser at med en midlertidig tillatelse med rapporteringskrav, vil både bedriften og forurensningsmyndigheten ha mulighet til å følge med på utslippsnivåene fra PFAS-cellen.

Ettersom det er knyttet noe usikkerhet til når ulike opprydningstiltak skal skje, er Fylkesmannen forberedt på at det kan bli behov for å endre på tidsrammene i tillatelsen, f.eks. dersom tiltak blir utsatt. Slike behov må meldes til Fylkesmannen som en søknad om endring i tillatelsen. Fylkesmannens vurdering om en permanent tillatelse skal gis, og i så fall til hvilke mengder, vil avhenge av den overvåkingen og rapporteringen som virksomheten er pliktig til å sende til Fylkesmannen.

Tørrstoff fra behandling av borekaks og slop med lave konsentrasjoner av PFASer

I behandlingsanleggene for borekaks benyttes det en teknologi som kalles thermomechanical cuttings cleaner (TCC) som prosesserer borekaks, og ut av prosessen er sluttprodukt rensed tørrstoff, olje og vann. Tørrstoffet er i all hovedsak knust berggrunn, samt den oljefrie delen av de tilsatsstoffer som tilføres gjennom borevæsken. Behandling av slop kan også produsere tørrstoff som inneholder PFASer.

Etter det Fylkesmannen kjenner til, skal tørrstoffet inneholde lave konsentrasjoner av PFASer, og det vurderes som hensiktsmessig at et deponi med egen celle for PFAS-holdige masser og egen sigevannsopsamling og -rensing skal kunne ta imot disse massene også. Det forutsetter at vilkår i tillatelsen og avfallsforskriften ellers overholdes også for mottak og deponering av dette avfallet. Det omfatter blant annet at bedriften, som ved deponering av alt annet avfall, må kreve

basiskarakterisering av avfallet, risikovurdere mottak av dette avfallet og mulig påvirkning på sigevannet, vurdere behov for overvåkning av nye relevante PFASer eller andre komponenter avhengig av hva avfallet inneholder, og vurdere om sigevannsrensingen er tilfredsstillende for mottak av dette avfallet. Tillat mengde for deponering av dette avfallet inngår i totalrammen på 50 000 tonn i året.

Høringsuttalelser – Fylkesmannens vurderinger

Sortland kommune påpeker at det skal foretas trafikkberegninger og påkrevde vegutbedringer i samsvar med reguleringsbestemmelser før tiltak igangsettes som medfører økning i trafikk mellom fv. 820 og deponiet på Bremnes (fv. 956). Reno-Vest har besvart dette med at de massene de i første omgang ønsker å ta imot, vil komme med båttransport til kaiet ved deponiet og det ikke er sannsynlig at det vil medføre økning i trafikk på vei. Fylkesmannen anser at tiltakene angitt i reguleringsbestemmelsene må gjennomføres før det igangsettes tiltak som medfører økt trafikk på veien, men at det ikke er til hinder for at tillatelse kan gis og bedriften kan ta imot avfall sjøveien.

Nærmeste nabo til deponiet driver gård, og de har opp gjennom årene hatt stadige problemer med blant annet fugl, flygeavfall, lukt, og fluer som en konsekvens av Reno-Vests aktivitet på Bremnes. Særlig lukt har vært et problem under gitte værforhold. Bedriften kommenterer uttalelsen til nærmeste nabo med at de anser at disse problemene har blitt betraktelig redusert etter deponiforbudet kom i 2009, og mengden biologisk nedbrytbart avfall som blir deponert er minimert. Fylkesmannen vurderer at disse problemstillingene som nærmeste nabo tar opp ikke er relevante for etablering av PFAS-celle, da det er gravemasser som skal deponeres og dette ikke vil øke lukt, flygeavfall, fugl- og flueplager i noen ytterligere grad enn den aktiviteten som pågår på anlegget i dag (deponering av ordinært avfall og kompostering). Nærmeste nabo er også bekymret for avrenning og spredning av miljøgifter. Dette er vurdert i saksbehandlingen ellers med hensyn til at PFAS-cellen vil ha dobbel bunn- og sidetetting og ekstra bunn- og sidetetting, og sigevannsoppsamling og rensing.

Bremnes grunneierlag retter særlig oppmerksomhet mot at cellen må være tett og forseglet, og at sigevann må samles opp og renses, og at det ikke må forekomme forurensing av grunnvann. Grunneierlaget stiller også spørsmål om hvorvidt dette er på plass før bedriften begynner å ta imot PFAS-forurensede masser til deponiet. De spør og om det finnes grenseverdier for utslipp av PFASer, om PFASer kan spres i lufta, hvor rensesigevann skal slippes ut og om resipientforholdene blir godt nok vurdert. Til forholdene som gjelder forsegling av cellen og sigevannsoppsamling og rensing viser vi til utredninger ellers i dette brevet. Cellen må være opparbeidet og oppfylle alle vilkår i tillatelsen før bedriften kan begynne å ta imot disse massene. Det finnes ikke etablerte grenseverdier for PFASer i sigevann fra deponi. Målet med at cellen skal være så tett som mulig er at det skal vaskes ut så lite PFASer som mulig og produseres så lite sigevann som mulig. Renseanlegget skal ta hånd om alt sigevann fra cellen, og målet her er kontinuerlig forbedring av renseeffekten. Anlegget blir bygd slik at dersom nye forsøk kommer frem til enda bedre rensemetoder, så kan dette installeres om nødvendig. Fylkesmannen anser ikke at luftspredning av PFASer vil være noe problem, men setter vilkår om at transporten inn til og ut fra anlegget må være sikret slik at avfall ikke faller av under transporten. Lasting og lossing av skip og biler skal gjøres slik at avfall som «drysser av under jobben» effektivt stoppes før avfallet ender på sjøen.

Utredningskrav

Utredning av tiltaksgrenser for sigevann fra deponi med PFAS-holdige masser

Ettersom det ikke er etablert grenseverdier for utslipp av PFASer, skal det i første omgang etableres tiltaksgrenser. Sigevann fra PFAS-cellen skal overvåkes og det skal etableres tiltaksgrenser for sigevannet. Disse skal definere hva som er akseptabel påvirkning i resipienten. Bedriften skal vurdere og begrunne hvilke komponenter som er viktige, og sette tiltaksgrenser for disse med utgangspunkt i sigevannsutslipp fra deponiet. Dersom innholdet av PFASer i sigevann overstiger de satte grenseverdiene, skal det iverksettes tiltak for å motvirke dette. Bedriften skal foreslå når det skal iverksettes tiltak for å redusere fare for forurensning fra deponiet, hvilke tiltak som skal iverksettes, hvordan dette skal håndteres videre og hvordan forurensningsmyndigheten skal informeres.

Bedriften skal foreslå tiltaksgrenser. Forurensningsmyndigheten fastsetter tiltaksgrenser og tar disse inn i tillatelsen.

Vurderingen med forslag til tiltaksgrenser skal sendes forurensningsmyndigheten innen 31.12.2021.

Utredning av utslipp av prioriterte miljøgifter

Nye stoffer er oppført på den nasjonale listen over prioriterte miljøgifter siden tillatelse ble gitt i 2009.

Som følge av dette stiller Fylkesmannen krav om at Reno-Vest IKS sender oss en utredning innen 31.12.2021.

Reno-Vest IKS må i utredningen vurdere sannsynligheten for at dere har utslipp av de nye stoffene på lista fra virksomheten på Bremnes. Dersom utslipp av en eller flere av disse stoffene er påregnelige, skal dere redegjøre for disse utslippene ved å kartlegge kilder og utføre nødvendige målinger for å kunne bestemme størrelse på utslipp. Dere skal dessuten foreta en miljørisikovurdering av disse utslippene. Dersom virksomheten har utslipp av stoffene som kan ha miljømessig betydning må dette reguleres i tillatelsen.

Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann

Krav om tilstandsrapport følger av EUs industriutslippsdirektiv og er innført i forurensningsforskriften §§ 36-21 og 36-22.

Reno-Vest IKS skal utarbeide en tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann på Bremnes i henhold til Miljødirektoratets veileder M-630/2016 Tilstandsrapport for industriområder.

Vurderingen skal sendes Fylkesmannen innen 31.12.2021.

Konsekvenser for naturmangfoldet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

I henhold til Miljødirektoratets database <https://kart.naturbase.no/>¹ er det registrert en lokalt viktig sanddyne ved innløpet til Straumvatnet/Grunnfjord. Området er trolig et viktig beiteområde for

---

¹ Søk utført 28.10.2020

våtmarksfugler, og må ikke gjødsles. Ellers er det et svært viktig bløtbunnsområde i strandsonen rundt Bremnesøya, sør for tiltaksområdet. Naturtypen kan huse et stort antall arter og produksjonen kan være høy. Bløtbunnsområder er ofte viktige for overvintrende og trekkende fugler, og som næringsområder for stedege fugler. Inngrep som oppmudring, hindring av vanngjennomstrømningen ved bygging av moloer og fylling av gruntvannsområdene kan endre produktiviteten i området. Det er registrert seks fuglearter av særlig stor forvaltningsinteresse (ansvarsarter og nær trua arter) på og ved Bremnesøya, svartbak, ærfugl, fiskemåke, gråsisik, hettemåke, sivpurv. Sortlandssundet sør for tiltaksområdet er registrert som et viktig gyteområde for torsk og beiteområde for torsk, kveite, brosme og hyse, basert på intervju med yrkesfiskere.

Søknaden og Fylkesmannens behandling av den er basert på eksisterende kunnskap om det biologiske mangfoldet i og rundt tiltaksområdet. Fylkesmannen anser at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at kravet i naturmangfoldloven § 8 om at beslutningene skal hvile på et best mulig kunnskapsgrunnlag, er oppfylt. Hensynet til føre-var prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven vektlegges derfor i mindre grad. Det er også gjort en vurdering ut fra den samlede belastningen som økosystemet vil bli utsatt for etter § 10. Fylkesmannen anser at fastsatte vilkår vil sikre at naturmangfoldet ikke vil forringes i nevneverdig grad. De fleste registreringene er gjort et stykke unna selve tiltaksområdet og etablering av PFAS-celle på et allerede etablert deponi vil ha liten negativ konsekvens for de naturtyper og arter som er registrert.

Fylkesmannen mener derfor at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12 er oppfylt.

Vurdering etter vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler vannforekomstene inn i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften §§ 4 og 6 er at vannforekomstene skal vernes mot forverring, og tilstanden skal bedres med mål om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand.

Nærmeste vannforekomst er Gavlefjorden (Vann-Nett ID 0365011100-8-C). Vannforskriften § 4 sier at «tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand». Søk i Vann-Nett 28.10.2020 viser at vannforekomsten har god økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand. Klassifiseringen av kjemisk tilstand er basert på funn av kvikksølv i muskelvev hos krabbe, og gjelder ikke for hele vannforekomsten. Deponiet er oppført med liten påvirkningsgrad på vannforekomsten. I Vann-Nett er det registrert at miljømålene oppnås for vannforekomsten.

Fylkesmannen mener at det på bakgrunn av resipientens størrelse og miljøtilstand, og med forutsetning at sigevannet fra anlegget renses og overløp minimeres som beskrevet i søknad, ikke vil foreligge en vesentlig risiko for forringelse av miljøtilstanden i resipienten.

Fylkesmannen vurderer at tiltaket som omsøkt med fastsatte vilkår, spesielt rensing av sigevann og forurenset overvann, ikke vil medføre en varig «forringelse» av vannforekomsten. Fylkesmannen er derfor av den oppfatning at vannforskriften § 12 ikke kommer til anvendelse.

Konklusjon

Fylkesmannen legger til grunn at virksomheten følger de krav som er satt i tillatelsen samt de retningslinjer fastsatt av Miljødirektoratet. Skulle det vise seg at utslippene er større enn forventet vil

Fylkesmannen kunne pålegge endringer og eventuelt fjerning av massene og levering til annen type behandling jmfør forurensningsloven § 18 første ledd, punkt 1.

Saksgang

Forhåndsvarsling og høring

Søknaden om tillatelse til mottak og deponering av PFAS-holdige gravemasser ble lagt ut til offentlig ettersyn på Fylkesmannens nettside fra 17.06.2020-10.08.2020, og på Sortland kommunes nettside og servicetorg. I tillegg ble søknaden kunngjort i Bladet Vesterålen 27.06.2020.

Fylkesmannen mottok de følgende høringsuttalelser til høringen av søknad om tillatelse til deponering av PFAS-holdige gravemasser. Reno-Vest IKS har blitt forelagt uttalelsene og bedriftens kommentarer er limt inn under uttalelsene.

Sortland kommune (forkortet): Vi viser til tilsendte dokumenter, der Reno-Vest IKS søker Fylkesmannen i Nordland om tillatelse til deponering og behandling av PFAS-holdige masser ved sitt deponi på Bremnes. Reno-Vest IKS begrunner søknaden med at de har hatt flere henvendelser om de kan ta imot denne type masser.

Reguleringsplan: Avfallsdeponiet på Bremnes er regulert i plan 2013269 Bremnes avfallspark, vedtatt i Sortland kommunestyre 25.09.2014. Deponicella for PFAS-massene planlegges plassert i område DEP2, som er deponiområde med egne bestemmelser. Bestemmelsene angir utforming og tillatte høyder for området, men ingen begrensninger i type masser som kan deponeres. Andre relevante bestemmelser i denne saken vil være pkt. 2.1.4, der det heter at tiltak som kan medføre trafikkøkning mellom Fv 820 og deponiet på Bremnes (Fv. 956), ikke kan igangsettes før trafikkberegninger er foretatt og eventuelle påkrevde vegtiltak er gjennomført. Søker oppgir at det ligger særlig til rette for å ta imot masser med båt til området og vi tolker det dithen at dette vil være den foretrukne måten. Vi antar likevel at det også vil være slik at noe av massene vil bli fraktet på bil inn til området, det vil si medføre trafikkøkning på Fv. 956. Det bør derfor tas en gjennomgang på de trafikale forholdene langs fylkesvegen, herunder også trafikktegnings. (...) Eidsfjord sjøfarm AS fikk i 2016 tillatelse til etablering av oppdrettsanlegg ca. 2 km sør for avfallsdeponiet. I tillatelsen fra Nordland fylkeskommune står det [utdrag fra tillatelsen]. Vi antar at heller ikke mottak av PFAS-forurensede masser vil påvirke oppdrettsanleggets drift og at det ikke vil føre til andre restriksjoner for bruk av sjøområdene/tradisjonelt fiske rundt avfallsanlegget. (...) Det er fulldyrka jord i drift til grasproduksjon på Sæterstranda, Holm og Bremnes. Det forutsettes at ny aktivitet på avfallsdeponiet ikke vil ha innvirkning på denne aktiviteten.

Reno-Vests kommentarer til kommunens uttalelse: Reguleringsplan – området hvor ny PFAS-celle er planlagt er regulert som deponiområde. Utforming vil ikke avvike fra tillatte høyder på deponiet. Det er uttrykt bekymring for trafikkøkning på FV956 som følge av økning i avfallsmengden dersom tillatelse til mottak av PFAS masser blir gitt. Den konkrete saken som vi kjenner best er opprydding av PFAS forurenset grunn ved Harstad/Narvik lufthavn Evenes hvor oppdragsgiver har estimert et omfang på 18 000 tonn masser til deponi og hvor det er forespurt entrepris på båttransport. Vår kunnskap til oppdrag av denne typen er at størrelsen som regel gjør det fordelaktig både kostnadmessig og miljømessig med bruk av båt direkte til kai på deponiet. Vi anser derfor faren for vesentlig økning i biltransportene som liten. Oppdrettsanlegg – Sige vann fra PFAS forurensede masser er renses ved utslipp til resipienten og vil ikke medføre forurensing som kan lede til begrensning i aktiviteten for oppdrettsanlegg eller tradisjonelt fiske i Gavlfjorden. Landbruksrelatert virksomhet i området – deponering av PFAS forurensede masser på Bremnes vil skje i egen deponicelle som kun brukes til dette

formålet. Cellen har ekstra bunn og sidetetting og avslutning med tett membran på toppen. Dette skal hindra enhver form for uønsket spredning av forurensning.

Wenche Kristiansen (forkortet): Som nærmeste fastboende nabo til deponiet på Bremnes ønsker vi å uttale oss i saken. Vår næringsvirksomhet er landbruk og turisme. Reno Vest IKS skriver i innledningen på søknaden sin at «Området ligger et stykke fra ordinær bebyggelse og aktiviteten er ikke til sjenanse for naboer i området». Dette er vi sterkt uenige i. Grunneiere i området og naboer har i snart 50 år tatt opp diverse ulemper og miljøutfordringer ved deponiet på Bremnes. Det har vært blant annet fugleplager, flygeavfall, luktplager, flueproblemer, vedlikehold av gjerder, instalasjoner på felles grunn, avrenning og renseanlegg ute av drift. Det har altså stadig vært utfordringer for oss, både som bosted og i næringsvirksomhet, i forhold til å ha dette anlegget. Luktplagene fra deponiet er ved gitte værforhold fremdeles betydelige. Vi er derfor kritisk til stadig utvidelse av virksomheten på deponiet. Når det gjelder rensing av sigevann, behandling av restavfall og overvåkning viser søknaden til Vedlegg 4. Dette er i sin helhet unntatt offentlighet med begrunnelse i konkurransemessig betydning renseteknologi. Det er umulig for oss å danne oss et bilde av prosjektets størrelse og konsekvenser. Det kan først gjøres når Fylkesmannen frigir deler av dokumentet (vedlegg 4). Viser til egen e-post om dette. Vi vil allikevel allerede nå legge til grunn at dersom det gis tillatelse skal renseanlegg ferdigstilles og testes før deponering av PFAS – holdige masser på Bremnes. Andre mulige miljøkonsekvenser må også vurderes. Deponiet på Bremnes er gammelt, har mange ulikt sammensatte fyllinger og vokser stadig. Vi er ikke kjent med at det avsettes midler som kan brukes til ivaretagelse av deponiet etter nedleggelse eller avvikling av selskaper. Dette bør være et krav i at tillatelser som gis.

Reno-Vests kommentarer til Kristiansens uttalelse: Diverse ulemper og miljøutfordringer ved deponiet på Bremnes: Reno-Vest ønsker å vektlegge at etter deponiforbudets ikrafttreden i 2009 er utfordringer med flygeavfall, fugleplager, flueplager og luktplager betydelig redusert og det er iverksatt tiltak for å redusere disse plagene ytterligere. Vedlikehold og utbedringer av gjerdet rundt deponiet utføres hver vår. Sigevann fra deponiet er underlagt streng overvåkning og analyseresultater viser lave forurensningsverdier for sigevannet. Utvidelse av aktiviteten ved mottak av PFAS-forurensede masser til deponiet vil ikke medføre noen forverring av de forhold som er angitt ovenfor. Fylkesmannen fører tilsyn og all aktivitet på deponiet dokumenteres og rapporteres. Vedlegg 4 i søknaden som omhandler metode for rensing av sigevannet – denne er nå offentliggjort i samråd med innehaver av renseteknologien. Testing av renseanlegg før deponering av PFAS på Bremnes: det er utført mange tester av teknologien før renseanlegget blir satt i drift. Når anlegget er idriftsatt vil det bli utført overvåkning av sigevannet før og etter rensing som dokumentasjon på effekten av rensingen. Dokumentasjon rapporteres til forurensningsmyndigheten. Økonomisk sikkerhet: i henhold til krav fra forurensningsmyndighetene settes det årlig av penger i et etterdriftsfond som skal sikre en tilfredsstillende finansiell sikkerhet til avslutning og etterdrift av deponiet.

Bremnes grunneierlag (forkortet): Grunneierlaget stiller seg skeptisk til mottak av slike masser da dette er flyktige stoffer som i dag utgjør en fare for å lekke til grunnvann i det området det allerede kommer fra som vi forstår er ofte brannøvingsfelt. En større konsentrasjon av forurensede masser vil da forståelig nok også kreve ekstra stor oppmerksomhet med tilsvarende oppfølging av slike deponiceller i lang tid fremover selv om disse er forseglede. Rensemetsode av sigevann eksisterer, hvilken effekt det har i fullskala og hvordan det vil bli overvåket og kvalitetssikret på bør redegjøres for. Selve renseteknologien kan gjerne være unntatt offentligheten. Innehar Reno-Vest IKS et renseanlegg for PFAS-sigevann på plass, og eventuelt før slike masser tas på deponi? Utslipp av rensed sigevann i Gavlfjorden, ved samme nivå som det eksisterende sigevannet, hvilken dybde er dette på, havstrømmer i dette sjiktet fører hvor, er disse områdene med i overvåkningsprogrammet? Grenseverdier på utslipp? Overvåkningsprogrammet i sjømiljøet er 5-årig, holder det ved denne typen forurensing i sjø, da det også både er aktivt fiske i Gavlfjorden, samt havbruk

med produksjon av matfisk i umiddelbar nærhet. Luftspreddning av PFAS er det noe som kan være ett problem? Reno-Vest IKS bør som ansvarlig selskap opprette ett etterbruksfond som sikrer en forsvarlig drift for overvåking, avslutning og tilbakeføring av deponi/deponiceller til normalbruk før videre tillatelser tildeles eller utvides.

Reno-Vests kommentarer til grunneierlagets uttalelse: Rensing og overvåking av PFAS-forurenset sigevann – renseteknologien er nå offentliggjort i samråd med innehaver av denne. Rensing av sigevannet vil bli utført i tråd med krav til rensing som fastsettes av forurensningsmyndigheten. Overvåking av sigevannet som oppstår vil bli utført både før og etter at vannet er rensset, slik at effekten av rensprosessen blir dokumentert. Renseanlegg på plass før PFAS masser deponeres – det forventes at anlegget må være installert og godkjent av Fylkesmannen før det kan deponeres PFAS masser på Bremnes. Utslipp av sigevann til fjorden – eksisterende utslipp av sigevann skjer på 10 meters dybde. Resipienten (fjorden) har svært god vannutskifting ifølge Thendrup & Stokland (1989) og Hjellnes Cowi (2004). Havområdet utfor deponiet er med i overvåkningsprogrammet. Overvåkningsprogrammet er for tiden under revisjon. Grenseverdier for utslipp fastsettes av forurensningsmyndigheten. Luftspreddning av PFAS – deponicellen har ekstra bunn og sidetetting og avslutning med tett membran på toppen. Dette skal hindre enhver form for uønsket spredning av forurensning. Økonomisk sikkerhet – i henhold til krav fra forurensningsmyndighetene settes det årlig av penger i et etterdriftsfond som skal sikre en tilfredsstillende finansiell sikkerhet til avslutning og etterdrift av deponiet.

Fylkesmannen tar uttalelsene ovenfor til orientering. Vi anser at søknaden om deponering av PFAS-holdige gravemasser med dette er tilstrekkelig hørt etter forurensningsforskriften §§ 36-6 – 36-8.

Bedriften fikk utkastet til tillatelse oversendt 19.11.2020, og kommenterte dette i e-post av 04.12.2020. Etter å ha vurdert kommentarene ferdigstilte vi tillatelsen. Korrigeringer i vedtatt tillatelse i forhold til utkastet går på blant annet korrigeringer av tidsfrister, det er tatt inn avsnitt om krav til finansiell sikkerhet i tillatelsen, og grenseverdier for suspendert stoff i tabell 3 i tillatelsen er endret. Det er også lagt inn spesifisering om at sigevann fra PFAS-cellen skal prøvetas minst én gang per måned. Basert på rapporteringer fra bedriften vil Fylkesmannen kunne vurdere å redusere frekvensen. Det er bedriftens ansvar å sette seg inn i den endelige tillatelsens vilkår.

Ansvarsforhold

Reno-Vest IKS er ansvarlig for at anlegget drives i henhold til denne tillatelsen. Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Denne tillatelsen fritar ikke Reno-Vest IKS for å innhente nødvendige tillatelser fra andre sider av virksomheten, som for eksempel etter plan- og bygningsloven, arbeidsmiljøloven, matloven, brann- og eksplosjonsvernloven med mer.

Denne tillatelsen fritar ikke Reno-Vest IKS for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jf. forurensningsloven § 10 andre ledd. At forurensning er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Krav om endringer kan stilles både fra forurensningsmyndighetene og fra bedriften. En eventuell endringssøknad skal foreligge i god tid før endringen ønskes gjennomført. Tillatelsen kan tilbakekalles eller endres, jf. forurensningsloven § 18.

Vedtak om gebyr

Reno-Vest IKS ble i brev av 17.06.2020 varslet om gebyr for Fylkesmannens saksbehandling av søknaden. Fylkesmannen har ikke mottatt noen kommentarer på varslet. På bakgrunn av medgått tidsbruk, er arbeidet med tillatelsen plassert i gebyrsats 5, jf. forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4. Det betyr at bedriften skal betale et gebyr på kr 66 600 for saksbehandlingen. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes fra Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Klageadgang

Vedtakene i dette brevet, inkludert gebyrsatsen, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet frem eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med hilsen

Oddlaug Ellen Knutsen (e.f.)
seksjonsleder

Tilde Nygård
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelsesdokument - Reno-Vest IKS

Kopi til:

SORTLAND KOMMUNE / SUORTTÁ SOUHKAN Postboks 117 8401 SORTLAND
Wenche Irene Kristiansen Holmveien 731 8416 SORTLAND
Bremnes grunneierlag/ v Håvard Kristiansen

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Reno-Vest IKS

- Midlertidig tillatelse til deponering av PFAS-holdige masser

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. §§ 16 og 29, og i medhold av forskrift av 1.7.2004 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 9 Deponering av avfall. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Tillatelsen gjelder fra dags dato. Tillatelsen til deponering av PFAS-holdige masser er gyldig fra 01.08.2021-01.08.2023. For ordinært deponi (kategori 2) på Bremnes gjelder også tillatelse av 01.07.2009.

Hvis deponieier ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må deponieier i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Deponieier bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring. Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 2 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal deponieier sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	RENO-VEST IKS
Beliggenhet/gateadresse	Vesterålsveien 272, 8416 Sortland
Postadresse	Postboks 559, 8401 Sortland
E-post	post@reno-vest.no
Kommune og fylke	Sortland kommune, Nordland
Org. nummer	971 904 801 (eies av 971 037 202)
Gårds- og bruksnummer	25/7
Lokalisering av anlegg	UTM sone 33, øst: 515450, nord: 7637900
NACE-kode og bransje	38.110 Innsamling av ikke-farlig avfall
Deponikategori	Kategori 2 for ordinært avfall: PFAS-celle
Kategori for virksomheten ¹	5.4

Fylkesmannens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Saksnummer
	1870.0030.02	2005/575

Tillatelse første gang gitt: 17.12.2020	Tillatelse sist endret:
Oddlaug Ellen Knutsen seksjonsleder	Tilde Nygård overingeniør
<i>Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift</i>	

¹ Jf. forskrift om begrenset av forurensning av 01.06.2004 nr. 931 (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

Innhold

1	Tillatelsens ramme	5
1.1	Massetyper, aktiviteter, lagringsmengder og lagringstider.....	5
1.2	Masser/avfallstyper som ikke omfattes av tillatelsen	5
1.3	Utforming av anleggene	5
2	Generelle vilkår	6
2.1	Utslippsbegrensninger.....	6
2.2	Plikt til å overholde grenseverdier.....	6
2.3	Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	6
2.4	Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt.....	6
2.5	Plikt til forebyggende vedlikehold	6
2.6	Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare	6
2.7	Internkontroll	7
2.8	Kompetanse	7
3	Særskilte vilkår for deponering av avfall.....	7
3.1	Registrering og kontroll ved mottak av avfall	7
3.1.1	Mottakskontroll	7
3.1.2	Testing av avfall	8
3.1.3	Avvisning av avfall	8
3.1.4	Informasjon til kunder	8
3.2	Behandling av avfall før deponering.....	8
3.3	Særskilte krav til deponering av visse avfallstyper	8
3.3.1	PFAS-holdige masser	8
3.4	Oppfylling og drift.....	9
3.5	Avslutning og etterdrift.....	9
3.5.1	Topptetting for deponi i kategori 2 – ordinært deponi.....	9
4	Utslipp til vann	10
4.1	Grunnvann	10
4.2	Rent overvann.....	10
4.3	Forurenset overvann.....	10
4.4	Sigevann fra deponiet.....	10
4.4.1	Tiltak for å redusere sigevannsmengden.....	11
4.4.2	Oppsamling og behandling av sigevann	11
4.4.3	Sigevann fra PFAS-celler	11
4.5	Krav til renseenheter og oljeutskillere	12
4.6	Utslippsbegrensninger.....	12
4.7	Sanitæravløpsvann.....	12
5	Utslipp til luft.....	12

5.1 Diffuse utslipp.....	12
5.2 Deponigass.....	12
6 Nærmiljøtiltak.....	13
6.1 Generelt.....	13
6.2 Mottak av avfall fra skip og biler.....	13
6.3 Forsøpling.....	13
6.4 Lukt.....	13
6.4.1 Luktbegrensning	13
6.4.2 Luktrisikovurdering.....	13
6.4.3 Forebyggende tiltak og driftsplan	14
6.4.4 Lukthåndteringsplan og kommunikasjonsplan.....	14
6.5 Støy.....	14
7 Grunnforurensning og forurensede sedimenter.....	14
8 Kjemikalier	15
9 Energi	15
9.1 Energiledelse.....	15
9.2 Utnyttelse av overskuddsenergi	16
9.3 Spesifikt energiforbruk	16
10 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	16
10.1 Miljørisikoanalyse.....	16
10.2 Forebyggende tiltak	16
10.3 Etablering av beredskap.....	16
10.4 Varsling av akutt forurensning	16
11 Utslippskontroll og rapportering til Fylkesmannen	16
11.1 Kartlegging av utslipp	16
11.2 Utslippskontroll	17
11.3 Kvalitetssikring av målingene	17
11.4 Program for utslippskontroll	17
11.5 Rapportering til Fylkesmannen	18
11.5.1 Rapportering for deponi for PFAS-holdige masser.....	18
12 Miljøovervåking.....	18
12.1 Overvåkingsprogram for ordinært deponi med PFAS-celle.....	18
12.1.1 Oversikt over deponiets utvikling og vannbalanse.....	19
12.1.2 Meteorologiske data.....	19
12.2 Overvåking av sigevann, overflatevann og grunnvann fra ordinært deponi med PFAS-celle	19
12.3 Overvåking av resipienter etter vannforskriften	20
12.4 Overvåking av grunn.....	21

13 Undersøkelser og utredninger.....	21
13.1 Utarbeidelse av tiltaksgrenser for sivevann fra deponi for PFAS-holdige masser.....	21
13.2 Utredning av utslipp av prioriterte miljøgifter.....	21
13.3 Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann [trinn 1 – 3].....	21
14 Finansiell sikkerhet.....	22
15 Eierskifte, omdanning m.v.....	22
16 Nedleggelse.....	22
17 Tilsyn	23
Vedlegg 1.....	24

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen omfatter et deponiområde på Bremnes deponi med egen celle på ordinært deponi for deponering av PFAS-holdige masser. Det kan deponeres inntil 50 000 tonn PFAS-holdige masser. Tillatelsen til å deponere PFAS-holdige masser er gyldig i to år.

Avfallsfraksjoner og mengder som kan deponeres fremgår av tabell 1.

Fylkesmannen forutsetter at virksomheten til enhver tid sikrer at deponeringshøyde og -areal samsvarer med plan- og bygningslovens bestemmelser.

For drift og etterdrift av avfallsdeponi skal virksomheten forholde seg til kravene i avfallsforskriften kapittel 9, og kravene i denne tillatelsen.

1.1 Massetyper, aktiviteter, lagringsmengder og lagringstider

Tabell 1: Oversikt over massetyper med tilhørende aktiviteter, lagringsmengder og lagringstider som er omfattet av tillatelsen

Område	Avfallsstoffnr.	Avfallsfraksjon	Aktivitet	Maksimal mengde deponert per år	Total mengde
PFAS-celle i ordinært deponi	1604	PFAS-holdige gravemasser	Deponering	50 000 tonn	50 000 tonn
	17 05 04 19 02 99	PFAS-holdig tørrstoff fra termisk behandling av boreavfall			

Mengden masser som deponiet tar imot skal til enhver tid være avgrenset til det som kan håndteres på en forsvarlig måte etter kravene i denne tillatelsen.

1.2 Masser/avfallstyper som ikke omfattes av tillatelsen

Masser som ikke uttrykkelig fremgår i punkt 1.1, er ikke tillatt å motta i PFAS-cellen.

1.3 Utforming av anleggene

Virksomheten skal ha et oversiktskart som viser hvor ulike avfallsfraksjoner blir håndtert og behandlet. Det skal foreligge kart med oversikt over deponiområdene og oppdaterte tegninger som viser som viser alt av rør, kummer, prøvetakingspunkter, oljeutskillere, renseanlegg og sigevannsdammer m.v. på virksomhetens areal. Disse kartene skal til enhver tid være tilgjengelig på anlegget.

Alle bygninger, gjerder og lignende skal utformes etter gjeldende lowerk og reguleringsbestemmelser, og eventuelt andre planbestemmelser.

Avfallsanlegget skal være sikret mot adgang for uvedkommende gjennom inngjerding, og være utilgjengelig utenom deponiets åpningstider, det skal skjermes mot innsyn².

² Der hvor det er relevant av hensyn til å redusere naboers sjanse av anlegget

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i tillatelsens vilkår.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som minimum medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstille prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensende utslipp og annen negativ innvirkning på miljøet (BAT-prinsippet), jf. punkt 2.3. Der det finnes relevante BAT-konklusjoner for virksomheten, skal det nye utstyret være i overensstemmelse med disse, jf. forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg 2.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr der det er mulig å oppnå utslippsreduksjoner av betydning, skal bedriften gi melding til Fylkesmannen om dette i god tid før det tas beslutning om valg av utstyr.

Hvis bedriften ønsker å endre utslippspunkter som er fastlagt i tillatelsens vilkår, må den søke om tillatelse til dette. Der utslippspunkt ikke er fastlagt i tillatelsens vilkår, må bedriften avklare med forurensningsmyndigheten om en ønsket endring av utslippspunkt krever tillatelse og eventuelt også spredningsberegninger.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.6 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den

økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles iht. punkt 10.4.

Bedriften skal løpende gjøre en vurdering av hvordan mulige effekter av klimaendringer, som for eksempel hyppigere og kraftigere nedbør, vil innvirke på deponiet. Eksempelvis hvordan dette påvirker sigevannrensing, gassanlegg og eventuell endring i geologisk stabilitet. Vurderingen skal inngå i bedriftens internkontroll.

2.7 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette³. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av punkt 10.1.

2.8 Kompetanse

Bedriften skal råde over tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisiko for sin virksomhet. Den som driver anlegget og det personell som håndterer avfall skal ha nødvendig kunnskap og kompetanse om håndtering av slikt avfall slik at det sikres forsvarlig håndtering.

Bedriften skal daglig ha tilstrekkelig kompetanse på anlegget til å kunne vurdere virksomhetens miljørisiko og gjennomføre forbedringstiltak for å sikre at virksomheten driver i henhold til tillatelse og øvrig regelverk.

Bedriften plikter å utarbeide planer for kompetanseutvikling for alle medarbeidere som håndterer avfall. Plan for kompetanse og kunnskapsøking skal dokumenteres i internkontrollen.

3 Særskilte vilkår for deponering av avfall

3.1 Registrering og kontroll ved mottak av avfall

Alt av avfall som mottas skal registreres, loggføres og veies før deponering, jf. avfallsforskriften § 9-12. Alt avfall som mottas skal registreres over vekt med avfallskode som følger gjeldende Norsk Standard⁴. Registreringen skal til enhver tid tilpasses myndighetenes krav til rapportering.

Anleggene skal drives slik at sporbarhet for innkommet avfall ivaretas.

3.1.1 Mottakskontroll

Mottakskontrollen til deponiet skal minimum følge kravene fastsatt i avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II, jf. § 9-11, eller eventuelt strengere krav satt i denne tillatelsen.

Det skal gjennomføres kontroll av alt avfall som mottas. Kontrollen skal avdekke om

---

³ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

⁴ Avfallskodene som skal benyttes er angitt i NS 9431 Klassifisering av avfall eller senere standarder

avfallsforskriftens bestemmelse om behandling av avfallet er oppfylt før deponering og om avfallets innhold er i strid med tillatelsen.

Alt avfall skal kontrolleres visuelt før og etter lossing og sammenliknes med dokumentasjonen fra avfallsprodusent.

3.1.2 Testing av avfall

Det skal i tillegg tas stikkprøvekontroll av avfall til deponi, jf. avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II, punkt 1.4, med prøvetaking og analyse av avfallsets sammensetning, med mindre det kan dokumenteres unntak fra dette kravet jf. avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II, punkt 1.2.

3.1.3 Avvisning av avfall

Dersom det oppdages avfall som ikke tillates mottatt eller deponert, eller dokumentasjonen fra avfallsprodusent ikke er tilstrekkelig til å vurdere den opp mot mottakskriteriene, skal avfallet avvises for deponering. All avvisning av avfall skal loggføres.

3.1.4 Informasjon til kunder

Bedriften skal gi kunder/brukere nødvendig informasjon om hva slags avfall det er tillatt å deponere ved anlegget. Bedriften skal opplyse kundene om at vedlegg II til avfallsforskriften kapittel 9 også gjelder avfallsprodusent når det gjelder avfall til ordinært deponi, og at avfallsprodusenten skal dokumentere at avfallet oppfyller kravene i vedlegg II.

3.2 Behandling av avfall før deponering

Alt avfall skal være behandlet⁵ før deponering. Behandlingen skal blant annet sikre at avfallsets innhold av organisk materiale ikke overstiger forskriftens krav til maksimum innhold og kriteriene i vedlegg II til avfallsforskriften kapittel 9.

3.3 Særskilte krav til deponering av visse avfallstyper

For deponiceller som er opprettet før 26.11.2004 har Fylkesmannen innvilget dispensasjon fra kravene til dobbel bunntetting jf. vedtak av 26.11.2004.

Alle deponiceller etablert på Bremnes etter 26.11.2004 skal oppfylle kravene til dobbel bunntetting i avfallsforskriftens kapittel 9, vedlegg I, punkt 3.2 og 3.3.

3.3.1 PFAS-holdige masser

PFAS-holdige masser skal deponeres i egne celler avsatt til dette formål, disse skal være avmerket på kart og ha ekstra bunn- og sidetetting. Cellene skal ikke stå åpne med mindre det foregår jevnlig innkjøring av PFAS-holdige masser. Kun masser som klassifiseres som ordinært avfall, kan deponeres.

Etter **01.08.2023** kan det ikke tilføres (deponeres) nye mengder av denne typen masser med mindre det da gis ny/forlenget tillatelse.

Celle for PFAS-holdige masser skal avsluttes trinnvis med tett membran for å hindre vanngjennomtrengning.

Sigevannet fra PFAS-cellene skal håndteres i henhold til punkt 4.4.3.

---

⁵ Behandling (avfallsforskriften § 9-3 i): de fysiske, termiske, kjemiske eller biologiske prosesser, herunder sortering, som endrer avfallsets egenskaper med formål å redusere dets volum eller den fare det representerer, gjøre det lettere å håndtere eller enklere å gjenvinne.

3.4 Oppfylling og drift

Utformingen av deponiet skal sørge for at stabiliteten i avfallsmassen og tilknyttede strukturer sikres samt at faren for setninger reduseres. Det skal foretas årlige registreringer og utbedringer av setninger i deponier både under aktiv drift og i etterdriftsfasen.

Oppbyggingen av deponiet, helningsgrad og istandsettingsarbeider skal skje i henhold til deponiets driftsplan. Massene skal deponeres på avgrensede områder og slik at det areal som er i bruk blir så lite som mulig.

Det skal være etablert rutiner for oppfylling og drift av deponiet. Rutiner skal være på plass før oppstart.

3.5 Avslutning og etterdrift

Når omsøkt deponivolum er utnyttet eller tillatelsen ikke lenger har gyldighet, skal deponiene avsluttes. Reno-Vest IKS har ansvar for vedlikehold og etterdrift av anlegg og installasjoner, samt overvåkning og kontroll av deponiene så lenge Fylkesmannen mener det er nødvendig for å hindre forurensning fra deponiene, normalt vil dette være minimum 30 år etter avslutning for deponi i kategori 2 (ordinært deponi).

Virksomheten skal til enhver tid ha en oppdatert avslutnings- og etterdriftsplan for deponiene. Ved endringer i avslutnings- og etterdriftsplaner skal Fylkesmannen varsles. Før deponiet avsluttes og lukkes, skal Fylkesmannen varsles. Fylkesmannen kan fastsette ytterligere vilkår for avslutning og etterdrift.

3.5.1 Topptetting for deponi i kategori 2 – ordinært deponi

Topptetting er her benyttet som en felles betegnelse for de lag med masser eller membraner som legges oppå avfallet etter at deponeringen har opphørt. For oppbyggingen av topptetting vises det til tabell 2 og Miljødirektoratets *Veileder til deponiforskriften TA-1951/2003*.

Materialene som brukes i toppdekket skal være rene stein- og jordmasser, dvs. massene skal være under normverdi som gitt i forurensningsforskriften kapittel 2, vedlegg 1. Utformingen av topptettingen skal sikre stabilitet og forebygge utglidninger, lede bort overvann, hindre erosjon, sikre kontrollert utslipp/utsug av deponigass og ukontrollert vanninntrengning, samt tilpasses etterbruken av arealene. Det skal etableres en egnet overflate på deponiene med hensyn på avrenning og håndtering av overflatevann.

Deponiområder skal avsluttes med topptetting før eventuell annen avfallsrelatert aktivitet kan etableres oppå.

Tabell 2: Krav til materialene og lagene som skal inngå i topptetting ved avslutning av deponi i kategori 2

Topptettingens inndeling i lag	Funksjonskrav	Krav til lagtykkelse
Toppdekke Må tilpasses etterbruk av området. a) Vekstlag (der reguleringsplanen gir føring for planteproduksjon) eller b) Tett eller semipermeabelt fast dekke, eventuelt bygninger (der reguleringsplanen gir føring for bygg og annen infrastruktur)	Rene, inerte materialer som ikke bidrar forurensning av sigevann. Skal hindre ødeleggelse av dreneringslag.	> 1 meter vekstlag. Laget økes ytterligere ut fra planlagt arealbruk som deponiet skal tilbakeføres til.

Dreneringslag	Skal hindre at vann blir stående over tettingslaget, samt redusere mengden vann som kan trenge ned i avfallet. Skal til dels også tjene som beskyttelse for tettingslaget under.	> 0,5 meter Må for øvrig tilpasses til arealet som skal dreneres
Tettingslag Impermeabelt minerallag	Skal redusere vanngjennomstrømningen i deponiet og hindre ukontrollert utslipp av deponigass	> 0,5 meter leire eller en leiremembran (bentonitt) som gir en hydraulisk konduktivitet på $K < 1 \times 10^{-9}$ m/s
Gassdreneringslag	Skal bidra til oppsamling av deponigass, der det er behov for dette.	

4 Utslipp til vann

4.1 Grunnvann

Grunnvann skal ikke trenge inn i celle for PFAS-holdige masser.

4.2 Rent overvann

Rent overvann fra tak og tilstøtende områder skal avskjæres slik at det ikke renner inn på virksomhetens driftsareal og kommer i kontakt med avfall på anlegget. Rent overvann skal ikke ledes gjennom deponier eller slippes på sigevannssystemet, men kan slippes til overvannssystem.

Systemer for å lede vekk overflatevann skal ta høyde for mulige effekter av klimaendringer, for eksempel økt hyppighet av ekstremværhendelser.

4.3 Forurenset overvann

Vann som kommer i kontakt med avfall skal betraktes som forurenset. Alt forurenset overvann skal samles opp og prøvetas. Forurenset overvann skal renses for å redusere utslipp av tungmetaller eller andre stoffer med farlige egenskaper, jf. liste over prioriterte stoffer i vedlegg 1.

Forurenset overvann skal ikke ledes gjennom deponi, slippes på sigevannssystemet eller til bekk eller i grunn.

Etter rensing skal vannet ledes til avløpsrør med utslipp i Gavlfjorden.

4.4 Sigevann fra deponiet

Minst mulig sigevann skal dannes i deponiet. På grunnlag av deponiet og avfallens egenskaper og de meteorologiske forhold på stedet, skal det treffes nødvendige tiltak i henhold til avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg I, punkt 2.

Alt overvann og nedbør som kommer ned i celle for PFAS-holdige masser skal behandles som PFAS-holdig sigevann inntil cellen er permanent avsluttet med topptetting.

Deponieier er også pliktig til å sørge for at resultat av all overvåking vurderes av faglig sakkyndig, etter vannforskriftens bestemmelser. Dersom vurderingene viser at det er behov for tiltak for å overholde kravene i denne tillatelsen, er deponieier også pliktig til så snart som praktisk mulig å utbedre forholdene.

En årlig sammenstilling og vurdering av overvåkingsresultatene skal sendes inn sammen med årsrapporten. I sluttrapport etter avslutning må det vurderes om det er behov for videre overvåkning.

4.4.1 Tiltak for å redusere sigevannsmengden

Overvann skal avskjæres slik at det ikke renner inn i deponiet.

Det skal også sørges for kontroll med inntrengningen av nedbør i deponiene. Deponiets nedbørsfelt skal avgrenses ved midlertidig avskjæring av det aktive arealet som er åpent for deponering.

Oppsamlingen av sigevannet og effekt av tiltak for å redusere vanninntrengningen til deponiene skal dokumenteres gjennom overvåkingsprogrammet og vannbalanseberegninger (jf. punkt 12). Det skal føres kontroll med eventuell innlekkasje av grunnvann gjennom vannbalanseberegninger.

Ved avslutning av deltrinn hvor masser med perfluorerte stoffer har vært deponert, skal det legges tett membran.

4.4.2 Oppsamling og behandling av sigevann

Sigevann fra alle deponiceller som er i bruk til deponering av avfall og avsluttet deponiareal skal samles opp, fordrøyes og renses før det ledes til utslippspunkt i Gavlfjorden.

Renseanlegg for sigevann skal driftes optimalt, renseeffekt og kapasitet skal dokumenteres. Det forutsettes at virksomheten utarbeider et eget program for å overvåke renseprosessen tilpasset valgt renseløsning. Det skal så langt som mulig hindres at det oppstår unormale driftsforhold ved sigevannsanleggene. Det skal være etablert rutiner/systemer som sikrer at sigevannsanleggene vedlikeholdes jevnlig og at eventuelle unormale driftsforhold oppdages innen rimelig tid.

Sigevannsanleggene skal være utformet på en slik måte at de tåler endringer i klima, for eksempel hyppigere og kraftigere nedbør.

Det er ikke tillatt å slippe urensset eller rensset sigevann til bekk eller i grunn.

4.4.3 Sigevann fra PFAS-celler

Celle for deponering av PFAS-holdige masser skal utstyres med egen sigevannsoppsamling og egen rensing av sigevannet. Det skal analyseres på alle relevante parametere. PFAS skal overvåkes på tre punkter fra cellen: før første behandlingstrinn, mellom første og siste behandlingstrinn, og etter siste behandlingstrinn.

Det skal analyseres for og rapporteres på alle relevante PFASer. Relevante PFASer skal defineres i internkontrollen, og kan innebære at man må analysere på flere eller andre PFASer etter hvert, hvis ny kunnskap tilsier det.

Prøvetaking, analyser, beregninger og usikkerhetsvurderinger skal tas inn i bedriftens måleprogram som en del av bedriftens skriftlige interkontroll.

4.5 Krav til renseenheter og oljeutskillere

Bedriften må dokumentere hvilke arealer som drenerer til renseenheter og oljeutskillere. Det skal også dokumenteres at renseenheter og oljeutskillere er dimensjonert riktig og har tilstrekkelig kapasitet også ved fremtidige økte mengder med nedbør. Virksomheten må ha oversikt over hele sitt ledningsnett med kummer, tanker, oljeutskillere, prøvetakingspunkter, rør og utslippspunkter mv., slik at det er mulig å følge vannets gang gjennom anlegget.

Nedstrøms for oljeutskillere og renseenheter skal det være inspeksjons- og kontrollkum som gir muligheter for å ta prøver og foreta mengdemåling av vannet.

Det skal foreligge skriftlige rutiner for jevnlig kontroll og tømming av oljeutskillere og vedlikehold av renseenheter.

4.6 Utslippsbegrensninger

Utslipp av sigevann og forurenset overvann, etter rensing, skal overholde grenseverdier i tabell 3.

Tabell 3: Grenseverdier for utslipp av komponenter til avløpsrør som leder til Gavlfjorden.

Kilder	Komponent	Utslippsgrenser
Sigevann	pH	6 – 8
	Suspendert stoff	150 mg/L
Forurenset overvann	Olje >C10-C40	10 mg/L

Bedriften skal årlig foreta en faglig begrunnet vurdering av utslippsmengde og renseanleggenes effekt, og rapportere dette til Fylkesmannen i henhold til punkt 11.5. Bedriften har plikt til å redusere utslipp av miljøgifter fra prioritetslisten (vedlegg 1) i henhold til punkt 2.3 i denne tillatelsen.

Fylkesmannen vil på bakgrunn av ny kunnskap, «årsrapportering» eller ny teknologi kunne fastsette strengere grenser og/eller krav om målinger.

4.7 Sanitæravløpsvann

Kommunen er myndighet for regulering av sanitæravløpsvannet fra virksomheten.

5 Utslipp til luft

5.1 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

5.2 Deponigass

Deponigass skal samles opp for energiutnyttelse, alternativt faking, fra alle deponiceller med signifikant gassproduksjon, både i drifts- og etterdriftsperioden. Oppsamlingsanlegget skal dimensjoneres, bygges og drives for et miljømessig optimalt gassuttak, tilpasset deponiets størrelse og forventet/beregnet gasspotensial. Eventuelt opphør må godkjennes av Fylkesmannen i forkant.

Luktutslipp via fakkell må kontrolleres og reduseres ved behov, enten i form av rensing av gassen på forhånd eller skifte til annen fakkell med større effektivitet med hensyn på luktfjerning.

Virksomheten skal ha regelmessig kontroll med diffuse utslipp av deponigass og

gassuttaksanleggets effektivitet og om nødvendig iverksette avbøtende tiltak. Overvåkning av deponigass skal utføres i henhold til punkt 12 i denne tillatelsen.

Oppsamling, behandling og utnyttelse av deponigass skal utføres på en slik måte at helse eller miljøfare ikke oppstår.

6 Nærmiljøtiltak

6.1 Generelt

Virksomheten skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av anleggsdriften reduseres til et minimum. Dette forutsetter blant annet at virksomheten foretar en systematisk oppfølging av klager på nærmiljøulempere, som for eksempel forsøpling, støv, støv, m.v. Systematisk oppfølging av klager innebærer blant annet at virksomheten vurderer hensiktsmessigheten ved egne driftsrutiner og behov for eventuelle endringer, samt behov for akutte tiltak.

Det skal foreligge eget program for bekjempelse av skadedyr og fugleplager.

6.2 Mottak av avfall fra skip og biler

Transporten inn til og ut fra anlegget må være sikret slik at avfall ikke faller av under transporten. Lasting og lossing av skip og biler skal gjøres slik at avfall som «drysser av under jobben» effektivt stoppes før avfallet ender i naturen eller på sjøen.

6.3 Forsøpling

Anlegget skal utformes med tanke på å hindre flygeavfall, for eksempel kan det settes opp nett for å hindre spredning. Opprydding av skjemmende avfall på anleggsområdet og i nærmiljøet skal skje fortløpende. Virksomheten skal ha rutiner for å sørge for opprydding av avfall som besøkende til anlegget har mistet og etterlatt i rimelig nærhet av anlegget. Transport til og fra anlegget, og internt skal foregå på en slik måte at spredning av forurensning og flygeavfall hindres. Ved uhell skal mistet last fortløpende ryddes opp.

6.4 Lukt

6.4.1 Luktbegrensning

Lukt fra anlegget skal til enhver tid være så lavt at eksisterende boligområder og offentlige områder ikke blir nevneverdig sjenert. Håndtering av avfall skal i størst mulig grad foregå slik at luktulempere ikke oppstår. Fylkesmannen kan skjerpe vilkårene dersom det viser seg at det oppstår luktproblemer fra anlegget.

6.4.2 Luktrisikovurdering

Det skal gjennomføres en luktrisikovurdering i tråd med anbefalingene i vedlegg 3 i Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 *Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal luktrisikovurderingen oppdateres.

6.4.3 Forebyggende tiltak og driftsplan

På bakgrunn av luktrisikovurderingen skal virksomheten iverksette luktrisikoreduserende tiltak for eksempel ved bruk av lukkede containere og nett over åpne containere.

Virksomheten skal ha en driftsplan som sikrer at luktulempere ved virksomheten begrenses. Planen skal være i tråd med anbefalingene gitt i vedlegg 4 i TA 3019/2013. Ved modifikasjoner og

endrede produksjonsforhold skal driftsplanen oppdateres.

Virksomheten skal daglig føre en driftslogg, slik at det kan dokumenteres at driftsplanen er fulgt. Virksomheten skal sørge for at personell har relevant kompetanse om faktorer som påvirker luktforholdene ved anlegget og at det etableres rutiner som hindrer luktbelastning.

6.4.4 Lukthåndteringsplan og kommunikasjonsplan

Virksomheten skal ha en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan som er i tråd med anbefalingene gitt i TA 3019/2013.

Virksomheten skal informere naboer når det planlegges aktivitet som midlertidig kan medføre økt luktbelastning. Det samme gjelder dersom svikt i utstyr eller lignende kan medføre økte luktplager.

6.5 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtryknivå ved mest støyutsatte fasade:

Tabell 4: Grenseverdier for støy

Dag (kl. 07-19)	Kveld (kl. 19-23)	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8t}$	Søn-/helligdager (kl. 07-23) $L_{pAekv16t}$	Natt (kl. 23-07) L_{AFmax}^6
$L_{pAekv12t}$	$L_{pAekv4t}$			
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB (A)

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra bedriftsområdet er likevel ikke omfattet av grensene.

7 Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann. Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bedriften skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

⁶ L_{AFmax} er A-veiet maksimalnivå (dBA) for de 5-10 mest støyene hendelsene i perioden målt med tidskonstant «Fast» på 125 s.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven.

Tiltak i forurensede sedimenter må ha tillatelse etter forurensningsloven eller forurensningsforskriften kapittel 22.

Ved endelig nedleggelse av virksomheten, skal bedriften vurdere forurensningstilstand i grunn og grunnvann med hensyn til mulig forurensning av relevante farlige stoffer som er brukt, fremstilt eller frigitt ved virksomheten og treffe de tiltak som følger av forurensningsloven § 7 og § 20. Plan for tiltak skal sendes forurensningsmyndigheten. Forurensningsmyndigheten kan stille ytterligere krav med hjemmel i forurensningsloven. Se for øvrig punkt 15.

8 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.7 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

9 Energi

9.1 Energiledelse

Bedriften skal ha et system for energiledelse i bedriften for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll, jf. punkt 2.7. og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

9.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

9.3 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. punkt 11.5.

10 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1 Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene med henhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

10.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

10.3 Etablering av beredskap

Bedriften skal på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum én gang per år.

10.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁷. Virksomheten skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

11 Utslippskontroll og rapportering til Fylkesmannen

11.1 Kartlegging av utslipp

Bedriften plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til luft og vann. Dette gjelder både diffuse utslipp og punktutslipp. Bedriften skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av programmet for utslippskontroll, jf. punkt 11.4.

11.2 Utslippskontroll

Bedriften skal kontrollere og dokumentere utslippene til luft og vann ved å gjennomføre målinger. Målinger består av volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal omfatte:

- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i tabell 3 i tillatelsen
- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i forskrift

---

⁷ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

- utslipp av andre komponenter som kan ha miljømessig betydning og dermed er omfattet av rapporteringsplikten

For utslipp av komponenter som er regulert i tabell 3, og komponenter som skal overvåkes iht. punkt 12.2 skal bedriften årlig foreta en faglig begrunnet vurdering av utslippsmengde og rapportere dette i henhold til punkt 11.5.

Bedriften skal vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling – prøvetaking – analyse – beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå. For alle målinger skal det være en prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver.

11.3 Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Bedriften kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Bedriften må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når volumstrømsmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten dersom slik tjenesteyter finnes.
- delta i sammenlignende laboratorieprøving (SLP) og/eller jevnlig verifisere analyser med et eksternt, akkreditert laboratorium for de parameterne som er regulert gjennom presise grenseverdier, når bedriften selv analyserer.
- jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og -frekvenser gir representative prøver. Denne vurderingen skal utføres av fagkyndig tredjepart.
- jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr.

11.4 Program for utslippskontroll

Bedriften skal ha et program for utslippskontroll som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

I programmet skal bedriften redegjøre for de kartlagte utslippene, gjennomføringen av utslippskontrollen og kvalitetssikring av målingene.

Programmet for utslippskontroll skal inneholde:

- en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til luft og vann, samt støy og støv, med en oversikt over alle utslippsstrømmer, volum og innhold, til luft og vann
- en beskrivelse av de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling – prøvetaking – analyse – beregning) for hver strøm og komponent det måles på
- en beskrivelse av måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering
- en begrunnelse for valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens)
- en beskrivelse av valgte metoder/standarder for analyse
- hvis aktuelt, en begrunnelse for valgt frekvens for deltagelse i SLP og/eller verifisering av analyser med et akkreditert laboratorium
- en redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir

Programmet for utslippskontroll skal holdes oppdatert.

11.5 Rapportering til Fylkesmannen

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år via www.altinn.no. Miljødata omfatter blant annet produksjonsmengder, avfallsmengder, energiforbruk, og resultater fra utslippskontroll. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til virksomhetenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

For utslipp av stoffer der utslippsbegrensninger ikke er fastsatt ved presise grenseverdier, kan Fylkesmannen ved gjennomgang av egenkontrollrapportene vurdere behovet for å fastsette mer presise, og eventuelt strengere, grenser.

11.5.1 Rapportering for deponi for PFAS-holdige masser

Rapporteringen i henhold til denne tillatelsen gjøres i samme skjema som årlig rapportering for deponi, jf. tillatelse av 01.07.2009. Rapportering for deponi for PFAS-holdige masser legges ved Altinn-rapporteringen og skal som minimum omfatte følgende:

- Totalt deponert avfallsvolum og deponiets gjenværende kapasitet
- Typer og mengder deponert avfall for rapporteringsåret
- Relevante overvåkingsdata (konsentrasjon av aktuelle komponenter, årlig vannbalanseregnskap for deponiet og anslag over utslipp av miljømessig betydning)

En vurdering av rapporterte data og eventuelt behov for tiltak skal også legges ved. Følgende skal årlig vurderes og dokumenteres av faglig sakkyndig:

- resultat av all overvåking, inkludert overvåking av resipient iht. vannforskriften
- effekt av lokale renseanlegg
- forslag til forbedringer
- tiltaksplan
- vannbalanse
- avrenning av PFAS fra PFAS-celler

12 Miljøovervåking

Bedriften skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av avfalls- og deponivirksomheten i henhold til et overvåkingsprogram. Dette gjelder så vel mulige effekter på luft, grunn, vann og sedimenter i den grad dette er aktuelt.

12.1 Overvåkingsprogram for ordinært deponi med PFAS-celle

Bedriften plikter å sørge for vedlikehold, kontroll og overvåking av deponiet så lenge det etter Fylkesmannen vurdering er nødvendig.

Overvåkingsprogram skal utarbeides i henhold til krav som følger under.

Overvåkingsprogrammet skal omfatte grunnvann, overvann, sigevann, sigevannssediment, setninger og deponigass i deponiet, samt prøvetakings- og analysefrekvens.

Hensikten med overvåkingsprogrammet er å dokumentere deponiets påvirkning på miljøet/ effekten av sigevannsystemet og eventuell påvirkning på resipienter. Overvåkingen skal legges opp slik at eventuelle endringer i utslippsforholdene fra deponiet fanges opp.

Det er bedriften som har ansvar for å påse at overvåkingsprogrammet er

tilstrekkelig til å avdekke eventuelle uakseptable utslipp fra deponiet til omgivelsene.

12.1.1 Oversikt over deponiets utvikling og vannbalanse

Bedriften skal årlig lage en oversikt over deponiets utvikling som viser det areal som avfallet opptar, avfallsvolumer og avfallssammensetning, deponeringsmetoder, varighet av deponeringen og deponiets gjenværende kapasitet.

På bakgrunn av resultater fra øvrig overvåking, skal bedriften utarbeide et vannbalanseregnskap for siste kalenderår. Oversikt og vannbalanseregnskap forelegges Fylkesmannen i forbindelse med utvidet rapportering (dvs. hvert 5. år)

12.1.2 Meteorologiske data

Meteorologiske data som er nødvendig for å utarbeide vannbalanseregnskap skal samles inn fra målestasjon på deponiet.

Alternativt kan meteorologiske data hentes fra nærliggende målestasjon drevet av Meteorologisk Institutt. Dersom det benyttes data fra målestasjon som ikke er tilknyttet deponiet, må det gjøres en faglig vurdering av om nedbørsmengdene og temperatur er representative for lokaliteten.

12.2 Overvåking av sigevann, overflatevann og grunnvann fra ordinært deponi med PFAS-celle

Virksomheten skal ha et overvåkingsprogram for sigevann, overflatevann (resipient) og grunnvann i henhold til avfallsforskriftens kapittel 9 vedlegg III, Miljødirektoratets *Veileder om overvåking av sigevann fra avfallsdeponier TA 2077/2005* og vannforskriftens bestemmelser (gjelder overflatevann).

Overvåkingen skal kunne avdekke eventuelle sigevannslekkasjer eller endringer i deponiets vanntilførsel.

Minimum parametervalg for sigevann og sigevannsediment framgår per i dag av veileder TA-2077/2005, tabell 2. Supplerende parametere tas inn i tråd med utvikling av prioritetslista (vedlegg 1) og nasjonale mål for utfasing av miljøfarlige stoffer. Utvidet prøvetaking utføres og rapporteres hvert femte år.

Kontroll av vannkvaliteten i overflatevann rundt avfallsanlegget skal kunne avdekke eventuell forurensning av overflatevann. Ut fra dette må deponiet som del av sin internkontroll fortløpende vurdere funksjonen til deponiets avskjæringsgrøfter og øvrige drenering. Ved mistanke om diffuse utslipp skal det legges vekt på å måle deponispesifikke og kjemisk stabile sporingsstoff med høy mobilitet.

For sigevann og overflatevann skal det tas prøver som er representative for den gjennomsnittlige sammensetningen i perioden siden forrige prøvetaking. Prøvene skal tas som blandprøver for parametere det er hensiktsmessig for.

Tabell 5: Minimumskrav til prøvetakings- og analysefrekvens i deponiets driftsfase

Overvåkningstema	Frekvens
Sigevannsmengde	Kontinuerlig
Sigevannets sammensetning	Kvartalsvis
Sigevannssedimentets sammensetning	Årlig
Overflatevannets mengde og sammensetning	Kvartalsvis
Grunnvannsnivå og grunnvannssammensetning	Kvartalsvis
Utvidet prøvetaking av sigevann og sigevannssediment	Hvert femte år
Undersøkelse av sjøresipient	Hvert femte år

Overvåkingsprogrammet skal verifisere avgrensningen av deponiets påvirkningsområde.

Det er bedriften som har ansvar for å påse at overvåkingsprogrammet er tilstrekkelig til å avdekke eventuelle uakseptable utslipp fra deponiet til omgivelsene.

Effekt av lokale renseanlegg for sigevann skal dokumenteres. Det forutsettes at virksomheten utarbeider et eget program for å overvåke renseprosessen tilpasset valgt renseløsning. Fra PFAS-cellen skal det tas så mange prøver at de gir et representativt bilde av utslippet og minst én prøve per måned.

12.3 Overvåking av resipienter etter vannforskriften

Virksomheten skal overvåke hvordan avrenning fra deponiet og anleggsområdet påvirker økologisk og kjemisk tilstand i nærmeste vannforekomst.

Overvåkingen skal være i samsvar med føringer i vannforskriften vedlegg V, og skal belyse påvirkning fra pågående og tidligere utslipp fra avfalls- og deponivirksomheten. Overvåkingen skal belyse virksomhetens bidrag til samlet tilstand i vannforekomsten.

Det skal utarbeides et overvåkingsprogram for anlegget i samarbeid med nødvendig fagekspertise. Overvåkingsprogrammet skal årlig vurderes av fagkyndig, og ved behov oppdateres.

Overvåkingsprogrammet skal beskrive og begrunne hvilke biologiske og kjemiske kvalitetselementer/parametere som skal overvåkes, kvantifiseringsgrenser og intervall for prøvetaking. Videre skal det redegjøres for hvilke medier (vann, biota, sediment) prøvene skal tas fra og hvilke prøvetakingsmetoder (for eksempel passive prøvetakere) som skal benyttes. Det skal tas prøver både oppstrøms og nedstrøms deponiet. Plassering av prøvetakingspunkter skal også beskrives og begrunnes i programmet.

Overvåkingen skal gjennomføres av fagkyndig, uavhengig konsulent i henhold til overvåkingsprogrammet. Der det er hensiktsmessig kan selve prøvetakingen gjennomføres av virksomheten selv i samråd med konsulenten. Dersom vurderingene viser at det er behov for tiltak av hensyn til resipient eller for å overholde kravene i denne tillatelsen, er virksomheten også pliktig til så snart som praktisk mulig å utbedre forholdene. Ved behov for endring av overvåkingsprogrammet, skal utkast til endringer med begrunnelse sendes Fylkesmannen senest 1. februar samme år som undersøkelsene skal gjennomføres.

Dersom bedriftens utslipp eller tilstanden i resipient endres, kan Fylkesmannen kreve at neste undersøkelse gjennomføres på et tidligere tidspunkt eller at overvåkingen foretas oftere.

Overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vanmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk finnes på <http://vanmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

12.4 Overvåking av grunn

Bedriften skal sørge for overvåking av grunn minst én gang hvert tiende år, jf. punkt 13.3 Overvåkingsdata skal registreres i databasen Grunnforurensning (<http://grunnforurensning.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at overvåkingen er gjennomført.

13 Undersøkelser og utredninger

13.1 Utarbeidelse av tiltaksgrenser for sigevann fra deponi for PFAS-holdige masser

Sigevann fra PFAS-cellen skal overvåkes. Det skal etableres tiltaksgrenser for sigevannet. Disse skal definere hva som er akseptabel påvirkning i resipienten. Bedriften skal vurdere og begrunne hvilke komponenter som er viktige og sette tiltaksgrenser for disse med utgangspunkt i sigevannsutslipp fra deponiet. Dersom innholdet av PFASer i sigevann overstiger de satte grenseverdiene, skal det iverksettes tiltak for å motvirke dette. Bedriften skal foreslå når det skal iverksettes tiltak for å redusere fare for forurensning fra deponiet, hvilke tiltak som skal iverksettes, hvordan dette skal håndteres videre og hvordan forurensningsmyndigheten skal informeres.

Bedriften skal foreslå tiltaksgrenser. Forurensningsmyndigheten fastsetter tiltaksgrenser og tar disse inn i tillatelsen.

Forslag til tiltaksgrenser skal sendes forurensningsmyndigheten innen 31.12.2021.

13.2 Utredning av utslipp av prioriterte miljøgifter

Stortinget har vedtatt å føre opp flere nye stoffer på listen over prioriterte miljøgifter. Virksomheten må vurdere om det er sannsynlig at dere har utslipp av stoffene på listen og redegjøre for eventuelle utslipp. Dersom virksomheten har utslipp av stoffene som kan ha miljømessig betydning må dette reguleres i tillatelsen. Dersom stoffene kan ha miljømessig betydning må det samtidig søkes om endring av tillatelsen slik at stoffene kan reguleres spesifikt.

Vurderingen skal sendes forurensningsmyndigheten innen 31.12.2021.

13.3 Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann [trinn 1 – 3]

Bedriften skal vurdere behovet for å dokumentere forurensningstilstanden i grunn og grunnvann på Bremnes. Denne vurderingen skal gjennomføres i henhold til trinn 1-3 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016 Tilstandsrapport for industriområder.

Vurderingen skal sendes forurensningsmyndigheten innen 31.12.2021.

Dersom forurensningsmyndigheten med utgangspunkt i denne vurderingen finner at tilstanden i grunn og grunnvann må dokumenteres, vil bedriften bli pålagt å utarbeide en full tilstandsrapport i henhold til trinn 4-7 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016.

14 Finansiell sikkerhet

Bedriften skal ha etablert en tilfredsstillende finansiell sikkerhet for deponiet for å sikre at forpliktelsene som følger av denne tillatelsen, herunder kravene til nødvendige tiltak i avslutnings- og etterdriftsfasen, kan oppfylles jf. avfallsforskriften § 9-10.

15 Eierskifte, omdanning m.v.

Hvis virksomheten overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

Hvis driftsansvarlig selskap overdras til ny eier, eller får ny eier med bestemmende innflytelse over selskapet, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest en måned etter eierskiftet. Et eierskifte medfører ingen endring/bortfall i sikkerhet stilt av selskapet og/eller sikkerhet stilt av tredjepart, herunder bankgaranti. Fylkesmannen kan etter søknad fra driftsansvarlig selskap, eier eller mulig fremtidig eier godkjenne endringer/ombytte av garantier og sikkerhet stilt av eier og/eller bank så fremt det dokumenteres at dette vil gi en tilfredsstillende sikkerhet.

Dersom det driftsansvarlige selskapet skal fusjonere, fisjonere, på annen måte omdannes eller selskapet skal overføre den forurensende virksomheten til nytt ansvarlig selskap, skal dette meddeles Fylkesmannen. Nytt driftsansvarlig selskap kan ikke drive i henhold til tillatelsen før Fylkesmannen har mottatt og godkjent ny tilfredsstillende finansiell sikkerhet fra det nye driftsansvarlige selskapet. Tidligere driftsansvarlig selskap er ansvarlig etter tillatelsen frem til slik godkjenning er gitt.

16 Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren i rimelig tid på forhånd gi melding til forurensningsmyndigheten, samt gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille ytterligere garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar. Sikkerhet/garanti som allerede er stilt iht. tillatelsen løper videre inntil Fylkesmannen etter søknad fra det driftsansvarlige selskapet eller eier godkjenner reduksjon og/eller bortfall av slik sikkerhet.

Ved nedleggelse eller stans skal virksomheten sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen tre måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

17 Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for Fylkesmannen eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

Vedlegg 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i tillatelsen.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorete organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloretan	EDC
Klorete dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorete alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorete bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklorbenzen	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPBI

4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluoreerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluoreerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350